

СТАТУТ

**ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ**

Бања Лука, фебруар 2013. године

На основу члана 59. став (4) и 71. став (7) тачка а) Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/10, 104/11 и 84/12), члана 18. став (3) и члана 54. Статута Универзитета у Бањој Луци, Наставно-научно вијеће Факултета политичких наука на 44. сједници одржаној 07.02.2013. године, д о н о с и

СТАТУТ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

- (1) Овим Статутом ближе се уређују: назив, сједиште и дјелатност Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци (у даљем тексту: Факултет); заступање и представљање Факултета; основи организације; органи и начин рада; управљање и руковођење Факултетом; права и обавезе Факултета у правном промету; обављање наставно-научног, научно-истраживачког или стручног рада; поступак избора у академска звања; начин остваривања права и обавеза особља и студената; организовање особља и студената; обезбјеђење квалитета студијских програма, наставе и услова студирања; јавност рада; евиденције и јавне исправе; признавање страних високошколских исправа, квалификација и периода студирања; финансирање Факултета, као и друга питања од значаја за рад Факултета.
- (2) Граматички изрази употребљени у овом Статуту за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба рода.

Члан 2.

- (1) Факултет изводи наставни и научноистраживачки рад у једној или више образовних и научних области.
- (2) Факултет је организациона јединица Универзитета у Бањој Луци која изводи академске студијске програме сва три циклуса студија и развија научноистраживачки рад у једној или више научних области.
- (3) Факултет може изводити и струковне студијске програме.

Члан 3.

- (1) На Факултету се изводе, на првом циклусу студија, академски студијски програми „Политикологија“ „Новинарство и комуникологија“, „Социјални рад“ и „Социологија“.
- (2) На Факултету се изводе, на првом циклусу студија, иновирани академски студијски програми „Политичке науке“ „Журналистика“, „Социјални рад“ и „Социологија“.

- (3) На Факултету се изводе, на другом циклусу студија, академски студијски програми „Политикологија“ „Новинарство и комуникологија“, „Социјални рад“ и „Социологија“.

Члан 4.

- (1) Објекти Универзитета су неповредиви.
- (2) Војни органи, полиција и други органи за гоњење и спречавање кривичних или прекршајних дјела немају приступ објектима и имовини Универзитета, без одобрења ректора Универзитета, односно декана Факултета, по овлаштењу ректора.
- (3) Изузетно, у циљу спречавања извршења кривичног дјела или заустављања извршења кривичног дјела, органи из става (2) овог члана могу предузети неопходне мјере, с тим да се о предузетим радњама одмах обавијести надлежни орган Универзитета.

Члан 5.

- (1) Назив Факултета је: Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци.
- (2) Датум оснивања Факултета је 27.03.2009. године.
- (3) Сједиште Факултета је у Бањој Луци, Булевар војводе Петра Бојовића 1А.

Члан 6.

Факултет у правном промету са трећим лицима има ограничена овлашћења у оквиру уписане дјелатности у складу са Статутом Универзитета.

Члан 7.

- (1) Факултет има свој знак, печат, штамбил и заставу.
- (2) Факултет користи печат и штамбил Универзитета допуњен својим називом.
- (3) Факултетска обиљежја су декански ланац и тога (огртач) за декана и тоге за продекане.
- (4) Изглед, садржину и употребу знака, факултетских обиљежја и заставе Факултета утврђује Наставно-научно вијеће посебним актом, на који Сенат даје сагласност.

Члан 8.

- (1) Дан Факултета је 27. Март.
- (2) Факултет има повељу, плакету и захвалницу које садрже знак Факултета, а додјељују се заслужним установама, организацијама и појединцима који су својим радом допринијели развоју и афирмацији Факултета.
- (3) Приликом промоције дипломаца Факултет уручује награде дипломираним студентима са најбољим просјеком са свих студијских програма, која се састоји из новчане награде и ослобађања од трошкова студија другог и трећег циклуса на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци.
- (4) Ближе одредбе о додјељивању повеље, плакете, захвалнице, награда најбољим студентима и других факултетских признања, као и о њиховом садржају, утврђују се посебним актом које доноси вијеће Факултета.

II ДЈЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 9.

- 85.42 - Високо образовање
- 85.59 - Остало образовање, д. н.
- 85.60 - Помоћне услужне дјелатности у образовању
- 58.11 - Издавање књига
- 58.14 - Издавање часописа и периодичних публикација
- 58.19 - Остала издавачка дјелатност
- 56.30 - Дјелатности припреме и послуживања пића
- 72.20 - Истраживање и експериментални развој у друштвеним и хуманистичким наукама
- 73. 20 – истраживање тржишта и испитивање јавног мњења
- 74.30 - Дјелатности преводилаца и тумача
- 82.19 - Фотокопирање, припрема докумената и остале специјализоване канцеларијске помоћне дјелатности
- 91.01 - Дјелатност библиотека и архива

Члан 10.

- (1) Дјелатност Факултета је јавна.
- (2) Факултет периодично, на одговарајући начин, обавјештава јавност о својој дјелатности.

III ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 11.

- (1) Факултет у правном промету са трећим лицима има ограничена овлашћења у оквиру уписане дјелатности Универзитета.
- (2) Факултет располаже новчаним средствима која се воде на рачуну Факултета, а који отвара Универзитет у складу са прописима за обављање платних трансакција.
- (3) Средстава Факултета трошиће се у складу са законом и финансијским планом. Потписник и одговорно лице за располагање средствима је декан Факултета.

Члан 12.

- (1) У правном промету Факултет заступа и представља декан, у границама овлашћења утврђених Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.
- (2) Декан Факултета одговоран је за све радње и поступке којима је дошло до повреде закона, општих аката Универзитета или Факултета.
- (3) У одсутности декана, продекани Факултета су овлашћени да предузимају све радње и поступке из дјелокруга рада декана, на основу писменог овлашћења.

Члан 13.

Факултет располаже властитим средствима, оствареним у складу са Законом, подзаконским актима и општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 14.

- (1) У саставу Факултета могу постојати подорганизационе јединице (центри, катедре, научно-истраживачки институти и сл.).
- (2) Стручне службе факултета обављају правне, кадровске, рачуноводствене, библиотечке, административне, техничке и друге послове који су од заједничког интереса за обављање дјелатности Факултета.
- (3) Рад стручних служби организује и кординира секретар Факултета.

Члан 15.

- (1) Институт је подорганизациона јединица Факултета која обавља дјелатност научно-истраживачког рада.
- (2) Институт чине запослени наставници, сарадници и административно особље на Факултету.
- (3) Рад Института биће ближе регулисан посебним актом који доноси Наставно-научно вијеће факултета.

Члан 16.

- (1) Руководиоца института именује Наставно-научно вијеће Факултета на приједлог декана, из реда наставника запослених на Факултету политичких наука.
- (2) На услове, процедуру и рокове именованја, престанак функције и разрешења руководиоца института, примјењују се одредбе овог Статута које се односе на продекана за научно-истраживачки рад овог Статута.
- (3) Руководилац института је одговоран Наставно-научном вијећу и декану Факултета.
- (4) Руководилац института:
 - а) организује и руководи радом института;
 - б) обавља и друге послове прописане овим Статутом и другим актима, као и послове за које је овлашћен од стране Наставно-научног вијећа и декана Факултета.

Члан 17.

Рад научно-истраживачких института финансира се из прихода остварених реализацијом научно-истраживачких програма и пројеката, властитих средстава Факултета, те других извора, у складу са законом.

Члан 18.

Факултет је надлежан за:

- (1) научно-истраживачки рад;
- (2) наставу, испитивање и оцјењивање студената;
- (3) подношење приједлога Сенату о питањима која се односе на студијске програме и предмете који се реализују на Факултету, на сва три циклуса;
- (4) предлагање избора наставника и сарадника;
- (5) издавање јавних исправа;
- (6) кориштење имовине у складу са законом;
- (7) предлагање уређења унутрашње организације на Факултету;
- (8) предлагање оснивања правних лица чијим дјелатностима се повезују високо образовање, наука и пракса;

- (9) реализацију студијских програма и спровођење поступка израде и одбране завршних радова на сва три циклуса студија;
- (10) реализацију стручних пројеката из своје дјелатности;
- (11) правилно и сврсисходно кориштење средстава остварених у складу са законом;
- (12) обављање и других дјелатности за које испуњава услове, а одобрене су од стране Сената или Управног одбора, у оквиру њихове надлежности.

Члан 19.

- (1) Органи факултета су:
 - 1) Наставно-научно вијеће Факултета;
 - 2) Декан Факултета.
- (2) Факултет може овим Статутом предвидјети образовање стручних тијела ради разматрања појединих питања од значаја за рад Факултета.

Члан 20.

Осим послова утврђених Законом, Наставно-научно вијеће Факултета (у даљем тексту: Вијеће):

- (1) доноси статут Факултета, као и друге опште акте;
- (2) даје мишљења и приједлоге Сенату о академским, научним и стручним питањима у складу са овим Статутом;
- (3) прати рад студената на Факултету;
- (4) предлаже ректору именовање и разрјешење декана, по процедури тајног гласања;
- (5) бира и разрјешава представника у Сенат по процедури тајног гласања;
- (6) формира вијећа студијских програма и одређује њихов састав и дјелокруг рада у складу са Статутом;
- (7) именује комисију у поступку израде завршног рада на другом циклусу студија;
- (8) предлаже Сенату број, као и критеријуме и поступак за упис студената на Факултет;
- (9) доноси одлуку о критеријумима за препис студената са других високошколских установа у складу са Законом;
- (10) обавља и друге послове прописане овим Статутом или другим општим актом.

Члан 21.

- (1) Наставно-научно вијеће Факултета политичких наука чине 6 представника сваког студијског програма који се изводи на Факултету политичких наука, из реда наставника и сарадника који су стално запослени на Универзитету у Бањој Луци, са пуним радним временом и који изводе наставу на студијским програмима на Факултету политичких наука и студенти Факултета политичких наука у складу са Законом, с тим да је заступљеност студената 20% од укупног броја чланова Вијећа.
- (2) Декан и продекани су чланови Вијећа по функцији.
- (3) Избор студената у Вијеће врши се на Факултету, на начин прописан овим Статутом и општим актом који усваја Сенат.
- (4) Вијеће доноси одлуке из своје надлежности већином гласова укупног броја чланова.

Члан 22.

Поступак сазивања, вођења, одлучивања и друга питања везана за одржавање сједница и рад Вијећа уређују се Пословником о раду, који доноси Вијеће.

Члан 23.

- (1) Орган руковођења Факултетом је декан.
- (2) Декана именује и разрјешава ректор на приједлог Вијећа, из реда редовних, односно ванредних професора.
- (3) Декан је одговоран Вијећу и органима Универзитета.
- (4) Декан представља Факултет, одговоран је за законитост рада и има права и обавезе у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Члан 24.

- (1) Процедура избора новог декана започиње иницијативом Вијећа, најкасније деведесет дана прије истека мандата декану и именовањем трочлане комисије која врши евидентирање кандидата.
- (2) За декана ће се предложити кандидат који је у радном односу са пуним радним временом на Универзитету, а који добије натполовичну већину од укупног броја чланова Вијећа, који се изјашњавају тајним гласањем.
- (3) У случају да има више евидентираних кандидата и уколико ниједан од предложених кандидата не добије већину гласова од укупног броја чланова Вијећа, на листи остају два кандидата са највећим бројем гласова и гласање се врши поново.
- (4) Ако ни након поновног гласања ниједан од кандидата не добије потребну већину гласова, комплетан поступак избора декана се понавља.
- (5) Уколико се предлагање кандидата за декана Факултета не изврши до истека мандата досадашњем декану, ректор Универзитета именује лице које ће дужност декана обављати до избора декана, а најдуже шест мјесеци од дана истека мандата.

Члан 25.

Декан се именује на период од четири године, са могућношћу једног реизбора.

Члан 26.

Декан Факултета:

- (1) организује и руководи радом Факултета;
- (2) стара се о извршавању одлука и закључака органа Универзитета и Факултета;
- (3) обезбјеђује ефикасно, економично и цјелисходно кориштење средстава Факултета;
- (4) одлучује о кориштењу средстава Факултета до износа од 6.000 КМ, у складу са финансијским планом Факултета, а преко тог износа уз сагласност Управног одбора;
- (5) представља и заступа Факултет у складу са Законом, Статутом Универзитета, овим Статутом и другим актима;
- (6) предлаже развојне и финансијске планове Факултета Вијећу и мјере за провођење истих;
- (7) даје мишљење у поступку утврђивања систематизације радних мјеста на Факултету коју заступа и представља;

- (8) сазива сједнице Вијећа и истима предсједава;
- (9) разматра студентске захтјеве и рјешава их у оквиру својих надлежности;
- (10) доноси одлуку о престанку статуса студента;
- (11) одговоран је за организацију и извршавање наставно-научног процеса на Факултету;
- (12) доноси појединачне акте у складу са Статутом Универзитета, овим Статутом и другим општим актима;
- (13) развија и остварује сарадњу са установама и институцијама из дјелокруга рада утврђеног Статутом Универзитета и овим Статутом;
- (14) потписује уговоре са одговарајућим организационим јединицама других универзитета у земљи и иностранству, уз претходну сагласност Сената и Управног одбора, као и сву потребну документацију везану за научно-истраживачке пројекте у земљи и иностранству;
- (15) одлучује о правима, обавезама и одговорностима радника Универзитета који су распоређени на Факултет по овлашћењу добијеном од стране ректора;
- (16) предлаже Вијећу кандидате за продекане;
- (17) обавља и друге послове прописане Законом, овим Статутом или другим општим актом, или за које је овлашћен од стране Управног одбора или ректора.

Члан 27.

Декану престаје функција:

- (1) истеком мандата;
- (2) оставком;
- (3) испуњењем услова за старосну пензију;
- (4) ако буде изабран на неку другу функцију неспојиву са функцијом декана Факултета;
- (5) ако буде правоснажно осуђен на безусловну казну затвора.

Члан 28.

- (1) Ректор може и прије истека мандата на приједлог Вијећа разријешити декана са дужности, и то:
 - 1) ако поступа на начин који може да наруши углед Универзитета, односно Факултета;
 - 2) ако је због болести или неког другог разлога спријечен да дужи период, а најмање три мјесеца, обавља дужност декана;
 - 3) ако на други начин испољава неспособност за обављање дужности.
- (2) У случајевима из става (1) овог члана, ректор ће именовати лице које ће обављати ту функцију до именовања декана у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета и овог Статута.

Члан 29.

- (1) Факултет има продекане.
- (2) За продекана може бити именован наставник у научно-наставном звању који је запослен са пуним радним временом на Универзитету и члан је Вијећа тог Факултета.
- (3) Број и дужности продекана утврђују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на Универзитету.
- (4) Продекане именује и разрјешава тајним гласањем Вијеће на приједлог декана.

- (5) Мандат продекана траје до истека мандата декана.
- (6) Прodeкан може бити разријешен дужности и прије истека мандата у случајевима из члана 28. овог Статута.
- (7) Надлежности продекана су:
 - помаже декану у реализацији наставе, научно-истраживачког рада, међународне сарадње и других послова факултета/Академије;
 - мијења декана по његовом захтјеву;
 - припрема распоред наставе и испита;
 - контролише реализацију наставе и испита;
 - припрема и учествује у реализацији научно-истраживачког рада и међународне сарадње.

Члан 30.

- (1) На Студијском програму се обављају сљедеће дјелатности:
 - Предлаже Вијећу одговорне наставнике и сараднике;
 - Предлаже ангажовање гостујућих наставника;
 - Предлаже комисије за изборе у звање, комисије за одбране дипломских радова, мастер радова и доктората, и комисије за пријемни испит;
 - Врше анализу ефикасности рада студијских програма и студената и усвајају извјештаје о раду наставника и сарадника, као и пролазности и проходности студената на студијским програмима;
 - Предлаже научно-истраживачке пројекте;
 - Именује комисије за обављање послова из области квалитета наставе (евалуације);
 - Усваја извјештаје о научно-истраживачким пројектима и публикацијама која се раде на одсјецима, укључујући и презентовање резултата;
 - Разматра теме за израду дипломских, мастер/магистарских и докторских теза;
 - Покреће поступке измјене наставних планова;
 - Предлаже издавање уџбеника и друге литературе;
 - Обавља самoeвалуацију рада студијских програма на годишњем нивоу са препорукама за унапређење;
 - Сваке године именују координаторе за квалитет испред студијских програма;
 - Евидентирање, документовање (тонски и писани записници са сједница) и архивирање свих активности на одсјеку;
 - Обавља послове везане за пријемни испит;
 - Обезбјеђује информације за оглашавање на интернет порталу Факултета везане за студијске програме, студирање и студентске активности;
- (2) Студијски програм има руководиоца и секретара.
- (3) Руководилац студијског програма се бира на период од 4 године, са могућношћу реизбора, из реда наставника запослених у пуном радном односу на Факултету политичких наука.
- (4) Руководиоца студијског програма предлаже Вијеће студијског програма.
- (5) Коначан приједлог за именовање руководиоца студијског програма усваја Вијеће факултета, док коначну одлуку о именовању руководиоца студијског програма доноси Сенат Универзитета.

- (6) Секретар студијског програма се у бира на период о 1 годину, са могућношћу реизбора, по правилу из реда сарадника запослених у пуном радном односу на Факултету политичких наука.
- (7) Одлуку о именовању секретара студијског програма доноси Вијеће студијског програма, на приједлог руководиоца студијског програма.
- (8) Вијеће студијског програма чине наставници и сарадници који учествују у извођењу наставе и вјежби на студијском програму, а налазе се у пуном радном односу на Факултету политичких наука.

Члан 31.

- (1) Ради разматрања и давања мишљења из питања из дјелокруга рада Вијећа и декана, декан образује Колегијум. Чланови Колегијума су :декан, продекани, руководиоци студијских програма и секретар Факултета.
- (2) Декан може да образује комисије или друга радна, повремена или стална, тијела ради давања мишљења и приједлога по одређеним питањима из дјелокруга свог рада, у складу са овим Статутом.

IV ОРГАНИЗОВАЊЕ И ИЗВОЂЕЊЕ СТУДИЈА

1. Општа питања

Члан 32.

На Факултету се организују академске и струковне студије, у складу са Законом и Статутом Универзитета.

2. Упис на студије

Члан 33.

Факултет гарантује приступ студијама на сва три циклуса, на основу равноправности и јавног конкурса, у складу са Статутом и другим општим актима Универзитета, односно Факултета.

Члан 34.

- (1) Основни услов за упис на први циклус студија је завршено четворогодишње средњошколско образовање у Републици Српској, Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко дистрикту или еквивалентно образовање у иностранству.
- (2) Ученици који су средњу школу завршили у иностранству дужни су нострификовати свједочанство или диплому, у складу са важећим прописима.

Члан 35.

- (1) Кандидат се уписује на одређени студијски програм на конкурентској основи, а у складу са резултатима постигнутим у претходном образовању (средња школа,

диплома првог, односно другог циклуса) и на квалификационом испиту, према јединственим општим критеријумима и поступку утврђеним правилником који усваја Сенат, уз претходно прибављено мишљење Вијећа.

- (2) Детаљније критеријуме за упис на студијске програме утврђује Вијеће својим актом.

Члан 36.

- (1) Конкурс за упис на студијске програме расписује Универзитет, на приједлог Вијећа.
- (2) Број студената за упис, на основу мишљења Вијећа предлаже Сенат, а утврђује Влада.
- (3) Конкурс за упис на студијске програме објављује се у јавном гласилу и на веб страници Универзитета и Факултета.

Члан 37.

- (1) Високо образовање на Факултету може се стицати редовним или ванредним студирањем.
- (2) Начин извођења наставе, полагања испита и сва друга питања од значаја за редовни и ванредни студиј уредиће се Правилником о начину праћења и вредновања рада студената којег доноси Вијеће у складу са Законом, Статутом и другим актима Универзитета, односно Факултета.

3. Први циклус студија

Члан 38.

- (1) За стицање квалификације степена првог циклуса, потребно је похађати студије вредноване са 240 ECTS бодова, што одговара периоду од четири године (осам семестара) редовног или ванредног студирања.
- (2) Рок за завршетак студија првог циклуса одређује се Законом, Статутом Универзитета и Правилима студирања.

4. Други циклус студија

Члан 39.

- (1) За стицање квалификације степена другог циклуса, након првог циклуса потребно је похађати студије вредноване са 60 ECTS бодова, што одговара периоду од једне године (четири семестра) редовног или ванредног студирања.
- (2) За завршетак другог циклуса студија, кумулативан збир ECTS бодова првог и другог циклуса мора износити 300 бодова, што одговара периоду од пет година редовног или ванредног студирања.
- (3) Рок за завршетак студија другог циклуса одређује се Законом, Статутом Универзитета и Правилима студирања.

5. Трећи циклус студија

Члан 40.

На основу завршеног другог циклуса, студенти имају право уписа на студиј трећег циклуса, према условима утврђеним општим актом Универзитета, односно Факултета.

Члан 41.

Диплому трећег циклуса студија стиче кандидат који успјешно заврши трогодишњи период студирања и истраживања, у складу са Законом, Статутом и другим актима Универзитета, односно Факултета.

6. Учење на даљину (Distance Learning) и цјеложивотно учење (Lifelong Learning)

Члан 42.

Поједини облици наставе могу се организовати путем учења на даљину и организовањем програма цјеложивотног учења у складу са Законом, Статутом и другим актима Универзитета, односно Факултета.

7. Наставно-научни и научно-истраживачки рад

Члан 43.

- (1) Наставно-научни и научно-истраживачки рад су равноправне дјелатности Факултета.
- (2) Под научно-истраживачком дјелатношћу подразумијевају се фундаментална, апликативна и развојна истраживања.

8. Издавачка дјелатност

Члан 44.

Универзитет заједно са Факултетом кроз регистровану дјелатност овлашћен је да издаје универзитетске уџбенике, монографије, часописе, приручнике и зборнике радова и друге научне и стручне публикације.

Члан 45.

Издавачка дјелатност Факултета регулише се Правилником о издавачкој дјелатности, који доноси Вијеће.

9. Студијски програми, планови и правила студирања

Члан 46.

- (1) Факултет утврђује садржај и структуру свих студијских програма, правила студирања, поступак испитивања и оцјењивања правилима која су доступна студентима и другим заинтересованим лицима.
- (2) Студијски програм је скуп обавезних, изборних и факултативних предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбјеђују неопходна знања, вјештине и компетенције за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.
- (3) Саставни дио овог Статута чине наставни планови студијских програма који су усвојени по процедури која је прописана законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

10. Општа правила студирања

Члан 47.

- (1) Наставни процес на Факултету се организује и изводи у току школске године која, по правилу, почиње 01. октобра и траје 12 календарских мјесеци.
- (2) Студијска година се организује у два семестра: зимском и љетњем у којима наставни процес траје 15 седмица.
- (3) Календар наставних обавеза у сваком семестру утврђује се посебном одлуком Сената.

Члан 48.

- (1) Обим студијског програма који се изводи у једној години изражава се збиром ECTS бодова.
- (2) Сваки наставни предмет из студијског програма исказује се бројем ECTS бодова.
- (3) Између различитих студијских програма може се вршити пренос ECTS бодова, у складу са критеријима које утврђује Сенат на приједлог факултета.
- (4) Обим студијског програма који се изводи у једном семестру је 30 ECTS бодова.
- (5) Збир бодова за један семестар (30), односно за једну школску годину (60), представља укупно ангажовање студента које се састоји од учешћа на настави, колоквијума, испита, самосталног рада, израде завршних радова, практичног рада, обављања волонтерског рада, а одговара обиму 40-часовне радне седмице током једне школске године.
- (6) Студент има право уписа 60 ECTS бодова по студијској години, у које се рачуна и број неостварених бодова из претходне студијске године.
- (7) Приликом сваког поновног уписа предмета (којег студент понавља), студент је дужан уплатити одговарајућу накнаду, чију висину својом одлуком утврђује Управни одбор на приједлог Сената.
- (8) Сенат Универзитета, на приједлог Вијећа усваја правила студирања, предмете и додатне услове које студент мора испунити као услов за похађање предавања из појединих предмета у текућој студијској години, односно семестру, као и услове за упис у наредну годину.

Члан 49.

- (1) Студент полаже испит по завршетку наставе из тог наставног предмета, на начин предвиђен наставним планом и студијским програмом и нормативним актом који регулише питања оцјењивања.
- (2) Оцјењивање и вредновање успјеха студената врши се оцјенама од 5 до 10 (од пет до десет).
- (3) Пролазне оцјене су исказане скалом од 6 до 10.
- (4) Студент који није положио испит оцјењује се оцјеном 5, с тим да се оцјена не уписује у индекс.
- (5) Сви испити су јавни.
- (6) Уколико постоји нека околност која може довести у сумњу непристрасност и објективност предметног наставника, укључујући и крвно сродство са студентом, декан ће својим рјешењем именовати другог наставника за одржавање испита у појединачним случајевима.

- (7) Испит се полаже у сједишту Универзитета уписаном у дозволи за рад, а само изузетно и ван сједишта ако се ради о испиту из наставног предмета чији карактер то захтијева.
- (8) Одлуку о полагању испита ван сједишта у сваком појединачном случају доноси декан.
- (9) Студент са инвалидитетом има право на ментора и да испит полаже на начин прилагођен његовим могућностима, те на равноправно укључење у све процесе на Универзитету које се тичу студената.

Члан 50.

- (1) Испитни рокови су: јануарско-фебруарски, јунско-јулски и септембарски.
- (2) Изузетак из става (1) овог члана је да Универзитет може организовати и априлски испитни рок. Одредба овог става примјењиваће се до почетка академске 2013/2014. године, а у складу са Законом.
- (3) Испитни рок садржи два испитна термина, с правом студента да користи оба, изузев априлског, који има један термин.
- (4) При одређивању испитних термина, потребно је обезбиједити да размак између два термина буде најмање 10 дана.
- (5) Начин праћења наставе, полагање испита из наредне године, те начин вођења посебне евиденције с тим у вези прописане се посебним актом којег доноси Вијеће, на почетку сваке академске године.
- (6) Испитни рок из претходног става одржаће се у првој седмици октобра са једним термином.
- (7) Апсолвентски рокови се организују сваког календарског мјесеца, са по једним термином, изузев јула и августа.

Члан 51.

- (1) Послије три неуспјела полагања истог испита, студент има право да на лични захтјев полаже испит пред испитном комисијом.
- (2) Студент има право да декану Факултета поднесе приговор на добијену оцјену, ако сматра да испит није обављен у складу са законом и општим актом Универзитета, односно Факултета, у року од два дана од добијања оцијене.
- (3) Формирање испитне комисије, начин полагања испита, поступак по приговору на добијену оцјену и друга питања у вези са комисијским полагањем испита, ближе се уређују посебним актом Факултета којег доноси Вијеће.
- (4) Наставник код којег је студент полагао испит, а чијом оцјеном није задовољан, не може бити предсједавајући испитне комисије.
- (5) Послије неуспјешног полагања испита пред комисијом из става (1) овог члана, студент обнавља предмет из којег испит није положио.
- (6) Студент може полагати испит пред комисијом и на захтјев предметног наставника, што се ближе уређује посебним актом Факултета којег доноси Вијеће.

Члан 52.

- (1) Рад студената се прати и оцјењује континуирано, у току једног семестра, према правилима студирања.
- (2) Оцјењивање се врши додјељивањем бодова за сваки облик активности и провјере знања у току семестра (обавезне наставне активности) и на завршном испиту. Предметни наставник је обавезан да на почетку наставе упозна студенте са

методологијом организације наставе, праћења и оцјењивања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја бодова и начином формирања оцјене.

- (3) Структура предиспитних обавеза регулисаће се правилима студирања.
- (4) Усмени испит, као начин провјере знања студента, обавезан је.

Члан 53.

Препис на студије са истих, односно сродних студијских програма и права по основу мобилности студената између појединих студијских програма у земљи и иностранству, остварују се у складу са правилима које доноси Сенат на приједлог Вијећа Факултета.

Члан 54.

Правила студирања, начин оцјењивања, добровољни (волонтерски) рад студената и вредновање добровољног рада, као и друга питања ближе се уређују правилником који доноси Сенат, у складу са правилима студирања, према ECTS бодовном систему и у складу са одредбама овог Статута и Статута Универзитета.

Члан 55.

- (1) Два или више факултета Универзитета могу заједнички изводити сва три циклуса студија (студије комбинованих програма).
- (2) Организација и начин извођења комбинованих програма уређује се посебним актом Сената на приједлог Вијећа.

Члан 56.

Студијским програмом који доноси Сенат, на приједлог Вијећа, утврђује се обавеза израде завршног рада студента, бодови којима се исказује завршни рад, начин припреме и одбране завршног рада.

V СТУДЕНТИ И ПРАВИЛА СТУДИРАЊА

Члан 57.

Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм, под условима и на начин предвиђен овим Статутом и Статутом Универзитета.

Члан 58.

- (1) Студенти који су уписани на Факултет улазе у уговорни однос са Факултетом, односно Универзитетом.
- (2) Уговором из става (1) овог члана утврђују се права, обавезе и одговорности студената, услови студирања, права и обавезе Универзитета и Факултета према студентима и сва остала питања регулисана овим Статутом и другим актима Факултета и Универзитета.
- (3) Облик и садржај уговора прописује ректор Универзитета.
- (4) Уговоре са студентима потписује декан Факултета, по овлашћењу ректора Универзитета.
- (5) Након уписа на Факултет, студенту се издаје студентска књижица (индекс).

Члан 59.

Осим права предвиђених Законом, студенти уписани на Факултет имају право:

- (1) да буду упознати са својим правима и обавезама на почетку сваке школске године;
- (2) да похађају наставу у складу са наставним планом и програмом и распоредом наставе;
- (3) да искажу мишљење о квалитету наставе и раду академског особља, а да због тога не сносе посљедице;
- (4) да активно учествују у систему обезбјеђења квалитета наставних програма, наставе и услова студирања;
- (5) да приступе испитима према унапријед утврђеним критеријумима и роковима;
- (6) на признавање преноса кредита између јавних високошколских установа унутар Републике Српске, односно Босне и Херцеговине, као и ван Босне и Херцеговине, на основу мултилатералних или билатералних споразума, или других програма размјене;
- (7) на слободно испитивање и тестирање примљених знања, нуђење нових идеја и мишљења, а да се тиме не излажу опасности од губитка свог статуса или било које привилегије коју уживају;
- (8) слободу говора, организовања и окупљања, у складу са законом;
- (9) да буду поштовани и уважавани од стране запосленог особља Факултета, односно Универзитета, као и других студената;
- (10) да не буду дискриминисани по било којем основу, као што су: пол, раса, сексуална оријентација, физички недостатак, брачно стање, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, веза са неком националном заједницом, имовина, статус стечен рођењем, број година или неки други статус, положај или околност;
- (11) приступ правичним и непристрасним механизмима рјешавања дисциплинских питања која се тичу студената;
- (12) остварују и друга права у складу са законом, овим Статутом, Статутом Универзитета и законима који регулишу област права студената.

Члан 60.

Студенту се, на његов захтјев, одобрава мировање права и обавеза у складу са Законом и овим Статутом.

Члан 61.

- (1) Студент има право приговора на квалитет наставе, оцјену или услове студирања које пружа Факултет.
- (2) Студент који није задовољан резултатима појединачног испита, може поднијети приговор декану Факултета у року од 48 сати од дана јавне објаве резултата одржаног испита. У случају да завршетак рока пада у нерадне дане, рок истиче првог наредног радног дана.
- (3) Против одлуке декана допуштена је жалба Вијећу, чија одлука је коначна.
- (4) Декан је дужан размотрити приговор. Ако утврди да је приговор основан, најкасније за 48 сати формираће трочлану комисију која ће поново испитати студента.

- (5) Наставник код кога је студент полагао испит, а чијом оцјеном је незадовољан, не може бити предсједавајући те комисије.
- (6) Детаљнији критеријуми и поступак понављања испита утврдиће се посебним актом, којег доноси Вијеће.

Члан 62.

Осим обавеза утврђених Законом, студенти имају обавезу:

- (1) да се посвете студијама, савјесно извршавају своје обавезе и учествују у академским активностима;
- (2) да активно учествују у раду органа Универзитета и Факултета у које су изабрани;
- (3) да достојно представљају Универзитет и Факултет у активностима које се проводе унутар и ван Универзитета, односно Факултета;
- (4) да, према својим склоностима, могућностима и избору, учествују у ваннаставним активностима које организује Универзитет и Факултет;
- (5) да указују дужно поштовање академском и административном особљу Универзитета, односно Факултета, те другим студентима, да поштују кућни ред, кодекс етике и чувају имовину Универзитета, односно Факултета, те сnose одговорност за проузроковану штету;
- (6) да сnose трошкове суфинансирања, односно финансирања свог школовања, у складу са њиховим статусом и правилима која се на та питања примјењују.

Члан 63.

- (1) Студент коме је престао статус редовног студента, може стећи статус ванредног студента под условом да Факултет, има просторне, кадровске и друге услове за омогућавање наставка студија.
- (2) У одлуци о одобравању поновног стицања статуса студента утврђују се обавезе студента у наставку студија.
- (3) Одлуку о одобравању поновног стицања статуса студента доноси декан.

Члан 64.

- (1) Студенту се гарантује мобилност и признавање бодова остварених на другом универзитету у складу са Законом, Статутом или другим општим актом Универзитета, односно Факултета.
- (2) Студент има право да у току студија проведе одређено вријеме (не дуже од једне студијске године) на другом универзитету у земљи или у иностранству, посредством међународних програма за размјену студената, на бази билатералних уговора између универзитета или других облика међународне сарадње.
- (3) У складу са уговором који студент закључује са Универзитетом или билатералним уговором између универзитета, студенту се признаје остварени број бодова са универзитета на којем је боравио, у складу са Статутом или другим општим актима Универзитета, односно Факултета.
- (4) Уз захтјев за боравак на универзитету, студент прилаже оригиналне документе предвиђене ECTS правилима за промјену мјеста студирања, и то:
 - 1) формулар за пријављивање студента на другом универзитету,
 - 2) уговор о студирању на другом универзитету,
 - 3) препис оцјена,
 - 4) информациони пакет.

- (5) Академска и административна питања везана за мобилност уредиће се посебним актом који доноси Сенат.

Члан 65.

- (1) За нарочито добар успјех у студирању, као и достојно презентовање Универзитета, односно Факултета, студентима се могу додијелити посебне похвале, награде или стипендије.
- (2) Посебним актом Факултета ближе ће се регулисати начин и критеријуми за додјелу признања из претходног става овог члана.

Члан 66.

- (1) Студенту се, након испуњења свих обавеза предвиђеним наставним планом и програмом, додјељује диплома о завршеном студију.
- (2) Уз диплому се издаје и додатак дипломи, који садржи вјештине, компетенције и знање носиоца дипломе.

Члан 67.

Статус студента престаје под условима и на начин прописан Законом и Статутом Универзитета.

Члан 68.

- (1) Одлуку о престанку статуса студента доноси декан.
- (2) Жалба на одлуку из става (1) овог члана може се изјавити Вијећу чија одлука је коначна.
- (3) Студентски парламент има право да се обрати Сенату ако сматра да је у поступку који је претходио одлуци из става (1) овог члана било нерегуларности.
- (4) Студент има право да оспори коначну одлуку Вијећа пред надлежним судом.

Члан 69.

- (1) Студенти Факултета политичких наука дужни су придржавати се обавеза утврђеним Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Кодексом понашања студената Универзитета у Бањој Луци.
- (2) Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности студената Универзитета у Бањој Луци предвиђене су дисциплинске повреде, које могу бити лакше и теже, као и дисциплинске мјере које се примјењују на студенте учиниоце дисциплинских повреда.

Члан 70.

Сенат ће утврдити правила о заштити података о студентима, у складу са законом.

Члан 71.

Универзитет, односно Факултет поступају по Закону о општем управном поступку када рјешавају о појединачним правима и обавезама студената.

VI АКАДЕМСКО И АДМИНИСТРАТИВНО ОСОБЉЕ НА ФАКУЛТЕТУ

1. Дефиниције

Члан 72.

- (1) Академско особље на Факултету чине лица која остварују наставни, научни и истраживачки рад.
- (2) Академско особље су: наставници, истраживачи, сарадници и лектори.
- (3) Истраживачи су особе у научном и истраживачком звању, које се бирају у складу са Законом о научно-истраживачкој дјелатности и правилником којим се регулише поступак и услови избора у академска звања на Универзитету.
- (4) Административно особље на Факултету су лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

2. Права и обавезе запослених

Члан 73.

Права, обавезе и одговорности запослених на Универзитету, односно Факултету утврђена су законом, Статутом Универзитета и другим актима Универзитета, односно Факултета.

3. Кодекс професионалне етике

Члан 74.

Запослени на Универзитету, односно Факултету и студенти морају се у свом раду, дјеловању и понашању на Универзитету, односно Факултету придржавати етичких начела, начела научне истине и критичности и поштовати циљеве и принципе високог образовања.

4. Звања и услови за избор

Члан 75.

- (1) Универзитет додјељује академска звања која могу бити: научно-наставна.
- (2) Наставничка звања на Универзитету су:
 - 1) редовни професор,
 - 2) ванредни професор и
 - 3) доцент.

Члан 76.

Сарадничка звања на Универзитету су:

- (1) лектор,
- (2) виши асистент и
- (3) асистент.

Члан 77.

Поступак избора и минимални услови за избор у наставна и сарадничка звања утврђени су Законом, Статутом и другим актима Универзитета.

5. Ангажовање истакнутих научника и стручњака

Члан 78.

- (1) Истакнути научник и стручњак може да учествује у остваривању дијела наставе на наставном предмету на Факултету на основу одлуке Вијећа.
- (2) Ангажовање научника и стручњака из претходног става, Вијећу предлаже декан и руководиоца студијског програма.

6. Слободна студијска година

Члан 79.

- (1) Наставнику у звању доцента, ванредног и редовног професора који су запослени на Универзитету најмање 5 (пет) година, имају право да траже слободну студијску годину, о чему одлучује Сенат, на приједлог Вијећа Факултета.
- (2) Слободна студијска година одобриће се лицу из става (1) овог члана ако се утврди да је у траженом периоду могуће обезбиједити несметано извођење наставног процеса и да је разлог тражења слободне студијске године у интересу Факултета/ Универзитета.
- (3) Наставник је дужан да достави или представи резултате настале коришћењем слободне студијске године.

7. Рад на другој високошколској установи

Члан 80.

- (1) Наставник, односно сарадник Факултета, односно Универзитета може закључити уговор о допунском раду, или неки други уговор о ангажовању на другој високошколској установи, у складу са важећим прописима, уз претходно прибављено мишљење декана Факултета и уз сагласност ректора.
- (2) Поступак и услови давања сагласности из става (1) овог члана регулисаће се општим актом који доноси Управни одбор Универзитета.

8. Наставници страних језика

Члан 81.

- (1) Наставу страних језика на Факултету може изводити и наставник страног језика који је завршио магистарске студије или други циклус студија с најмањом просјечном оцјеном осам (8), има објављена најмање два стручна рада у одговарајућој области и способност за наставни рад.
- (2) Начин избора, те изборни период наставника из става (1) овог члана, уредиће се посебним актом који доноси Сенат.

- (3) Наставу страних језика на факултету могу изводити и наставници и сардници који имају избор у научно-наставно, односно сардничко звање на универзитету.

9. Звања почасни доктор наука и професор емеритус

Члан 82.

Вијеће даје приједлог за додјелу звања почасни доктор наука и професор емеритус, о чему одлуку доноси Сенат Универзитета, у скалду са Законом, Статутом и другим актима Универзитета, односно Факултета.

10. Факултетска признања и награде

Члан 83.

Истакнутим наставницима и другим запосленим радницима Факултета који су својим дугогодишњим радом на Факултету дали посебан допринос развоју Факултета, другим појединцима или правним лицима који су помогли афирмацију и развој Факултета, могу се додијелити факултетска признања у облику повеље, плакете и новчане награде, што ће се регулисати посебним актом који ће донијети Вијеће на приједлог декана Факултета.

11. Административно особље

Члан 84.

Број и структура административног особља, услови и начин заснивања радног односа утврђују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста на Универзитету.

VII РАДНИ ОДНОСИ

Члан 85.

У погледу права, обавеза и одговорности академског особља и других запослених лица на Факултету која нису регулисана Законом и овим Статутом, примјењују се општи законски прописи којима се уређују радни односи.

VIII ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА, НАСТАВЕ И УСЛОВА РАДА

Члан 86.

- (1) Факултет организује Канцеларију за квалитет која је у надлежности декана.
- (2) Предмет рада Канцеларије за квалитет односи се на обезбјеђење квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Члан 87.

Циљеви рада Канцеларије за квалитет су управљање, обезбјеђење и контрола квалитета на Факултету.

Члан 88.

- (1) Циљеви рада се остварују преко приручника за квалитет, документованих поступака и израде самоевалуационог извјештаја.
- (2) Приручник, поступке и самоевалуациони извјештај доноси Вијеће на приједлог декана.

IX ЈАВНОСТ РАДА ФАКУЛТЕТА

Члан 89.

- (1) Рад Факултета је јаван.
- (2) Факултет је дужан благовремено и истинито обавјештавати јавност о обављању својих дјелатности.
- (3) Факултет обавјештава јавност путем средстава јавног информисања, давањем појединачних усмених обавјештења, издавањем редовних и посебних публикација, те оглашавањем на огласним плочама и интернетским страницама.

X ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 90.

Евиденције:

- (1) Факултет води евиденције о:
 - 1) студентима првог циклуса студија;
 - 2) студентима другог циклуса студија;
 - 3) студентима трећег циклуса студија;
 - 4) студентима са инвалидитетом
 - 5) испитима;
 - 6) успјеху студената на крају школске године;
 - 7) издатим дипломама;
 - 8) студентима који су завршили студиј прије утврђеног рока;
 - 9) студентима носиоцима универзитетских признања;
 - 10) студентима којима су изречене мјере због повреде обавеза студената;
 - 11) лицима која су стекла високу стручну спрему, титулу магистра и научни степен доктора наука;
 - 12) запосленом особљу и особљу под уговором;
 - 13) избору у звање;
 - 14) имовини, комерцијалним уговорима, финансијском пословању;
 - 15) научно-истраживачким пројектима, издавачким пројектима и слично;
 - 16) библиотечким јединицама Факултета;
 - 17) свим другим подацима које одреди Управни одбор Универзитета и
 - 18) друге евиденције утврђене Статутом и општим актима Универзитета, односно Факултета.
- (2) Матичне књиге и евиденције о издатим дипломама трајно се чувају.

- (3) Заштита података из евиденција који су личне и повјерљиве природе врши се на прописан начин и у складу са Законом о заштити личних података.

Члан 91.

Јавне исправе:

Јавне исправе које издаје Факултет су:

- (1) диплома о стеченом степену стручне спреме;
- (2) диплома о стеченој академској титули магистра и научном степену доктора наука;
- (3) додатак дипломи;
- (4) индекс, исписница, увјерење о дипломирању;
- (5) увјерење о положеним испитима и оствареним ECTS бодовима;
- (6) увјерење о успјеху на студију и
- (7) увјерење о учешћу у појединим облицима стручног усавршавања.

XI ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА, КВАЛИФИКАЦИЈА И ПЕРИОДА СТУДИРАЊА

Члан 92.

Признавање страних високошколских и осталих исправа, квалификација и периода студирања врши се ускладу са одредбама Закона и Статута Универзитета.

XII ЕКВИВАЛЕНЦИЈА РАНИЈЕ СТЕЧЕНИХ ЗВАЊА

Члан 93.

Еквиваленција раније стечених звања врши се у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета и правилника о еквиваленцији.

XIII ФИНАНСИРАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 94.

- (1) Универзитет, односно Факултет финансирају се из средстава буџета Републике Српске, буџета јединица локалне самоуправе, као и из властитих средстава, донација, поклона, завјештања и других извора, у складу са законом.
- (2) Факултет може стицати средства из:
 - реализације програма научних истраживања и умјетничких програма;
 - међународних и домаћих пројеката;
 - остваривања стручног образовања и усавршавања;
 - накнада које плаћају студенти;
 - средстава остварених од издавачке и информативне дјелатности;
 - прихода по основу ауторских права и патената;
 - прихода од управљања земљиштем и зградама у његовом/њиховом власништву;
 - поклона и завјештања;
 - других извора насталих обављањем дјелатности по посебним уговорима.

Члан 95.

- (1) Финансијским планом Универзитета и факултета исказују се потребна средства за дјелатност Универзитета, односно Факултета, а у циљу остваривања основне дјелатности.
- (2) Декан факултета одговоран је у дијелу планирања, управљања и коришћења средстава која припадају Факултету и припрема извјештај који се односи на та средства, а подноси га Вијећу на усвајање.

Члан 96.

Факултети имају посебан интерни обрачун резултата пословања, у складу са законом и овим Статутом.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 97.

- (1) Мандат постојећих органа Факултета трајаће до времена истека мандата на који су бирани у складу са законом.

Члан 98.

- (1) Студенти уписани на дипломски и постдипломски студиј према одредбама Закона о универзитету („Службени гласник Републике Српске“, бр. 12/93, 14/94, 99/04 и 92/05) имају право да заврше студиј по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студирања, најдуже до краја школске 2013/2014. године, осим студената уписаних на дипломске студије у трајању од пет или шест година који могу завршити ове студије најдуже до краја академске 2016/2017. године.
- (2) Студенти из става (1) овог члана који не доврше студије према старом студијском плану и програму у наведеном року, могу наставити студиј према правилима утврђеним Законом о високом образовању и овим Статутом и на њему установљеном наставном програму.
- (3) Студенти из претходног става овог члана могу се укључити у студијске програме на начин и под условима утврђен правилима студија Универзитета, у складу са Законом и Статутом Факултета.

Члан 99.

Овај Статут ступа на снагу даном добијања сагласности надлежних органа Универзитета, а објавиће се на веб страници Факултета, односно Универзитета.

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Наставно-научног вијећа**

Број:

Проф. др Ненад Кецмановић